

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 81.067 van 17 juni 1999
in de zaak A. 55.313/VII-12.372.**

In zake : Patrick VERSCHRAEGEN,
die woonplaats kiest bij
Advocaat D. VAN DE GEHUCHTE,
kantoor houdende te GENT,
Apostelhuizen 26 R, bus 10

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat F. DE BISSCHOP,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Provincialebaan 20.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Patrick VERSCHRAEGEN op 21 december 1993 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van leefmilieu en huisvesting van 21 oktober 1993 waarbij, op beroep van derden tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 22 april 1993, aan verzoeker de vergunning wordt geweigerd om een bestaande rundveehouderij aan de Hoogstraat 11 te Lochristi uit te breiden met een zeugenstal voor 100 zeugen, een mestvarkensstal voor 700 mestvarkens en de opslag van respectievelijk 1.636 m³ mest en 2.000 liter stookolie in een ondergrondse houder;

Gelet op het arrest nr. 47.222 van 5 mei 1994 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 1 september 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verzoeker;

Gelet op de beschikking van 20 april 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 20 mei 1999;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat D. CORNELIS die, loco Advocaat D. VAN DE GEHUCHTE verschijnt voor de verzoeker en van Advocaat W. MERTENS die, loco Advocaat F. DE BISSCHOP verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 22 april 1993 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen aan verzoeker een vergunning om een inrichting te exploiteren gelegen te Lochristi, met als voorwerp :

- "toevoeging van een bestaand landbouwbedrijf met :
- een zeugenstal voor 100 zeugen
 - een mestvarkensstal voor 700 mestvarkens
 - opslag van 1.636 m³ mest
 - opslag van 2.000 l mazout in een ondergrondse houder".

In de beslissing van de bestendige deputatie wordt onder meer overwogen wat volgt :

"Overwegende dat de jaarlijkse mestproduktie van het landbouwbedrijf zou oplopen tot 9.124 kg P₂ O₅ en 22.975 kg N; dat een ecologisch verantwoorde mestafzet, overeenkomstig het Mestdecreet, een oppervlakte van 57,4 ha cultuurgrond vereist; dat de aanvrager de beschikking heeft over een oppervlakte cultuurgrond van ca. 55,6 ha in eigendom en 9,37 ha via burenregeling; dat voornoemde afzetmogelijkheid (65 ha) is gestaafd door 2 documenten; dat bijgevolg een ecologisch verantwoorde mestafzet is gewaarborgd".

1.2. Tegen deze beslissing van de bestendige deputatie tekenen J. BOECKX en B. PINOY met een aangezekend schrijven van 10 mei 1993 beroep aan bij de gemeenschapsminister bevoegd voor het leefmilieu. Zij doen onder meer gelden wat volgt :

"Volgens informatie ingewonnen bij het gemeentebestuur is het onmogelijk dat de aanvrager beschikt over 55,6 ha cultuurgronden in eigendom. Volgens onze informatie is de aanvrager voor de helft eigenaar van 4 ha 96 a 84 ca, en is volle eigenaar van 89 a. Zijn vader beschikt over 24 ha 65 a 31 ca en zijn broer eveneens over 1 ha 65 a en 50 ca, doch deze laatsten hebben ook op hun beurt een bedrijf waarvoor mestafzet noodzakelijk is".

1.3. Nadat in het kader van de beroepsprocedure een aantal adviezen werden uitgebracht neemt de gemeenschapsminister bevoegd voor het leefmilieu op 21 oktober 1993 de thans bestreden beslissing. De vergunning voor de gevraagde uitbreiding wordt geweigerd;

2. De ontvankelijkheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat de vordering als onontvankelijk moet worden afgewezen, nu verzoeker de Vlaamse Gemeenschap als verwerende partij heeft aangewezen, terwijl het Vlaamse Gewest, dat nochtans ook over de rechtspersoonlijkheid beschikt, bevoegd is voor het leefmilieu;

2.2. Overwegende dat verzoeker repliceert dat hij inderdaad ten onrechte de Vlaamse Gemeenschap als verwerende partij had aangewezen, maar dat het evenwel vaste rechtspraak is van de Raad van State dat een dergelijke vergissing niet de onontvankelijkheid van het beroep tot gevolg kan hebben, dat het volstaat dat de bestreden beslissing voldoende nauwkeurig kan worden geïdentificeerd;

2.3. Overwegende dat uit de regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State niet volgt dat het aanwijzen in het verzoekschrift van de overheid welke als verwerende partij moet optreden een vermelding is die op straf van nietigheid is voorgeschreven, doch dat het volstaat dat de bestreden beslissing voldoende nauwkeurig geïdentificeerd wordt; dat te dezen aan die voorwaarde is voldaan; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

3. De gegrondheid van het beroep.

3.1. Overwegende dat verzoeker als enig middel machtsoverschrijding aanvoert omdat de beslissing genomen werd op grond van materieel onjuiste feiten; dat hij dat middel als volgt adstrueert :

- in de beslissing wordt verwezen naar gegevens van de Vlaamse Landmaatschappij. Deze dateren echter van maart 1992 en zijn op een aantal punten voorbijgestreefd. Zo zijn er in het bedrijf van verzoeker geen

80 maar 20 melkkoeien, geen 100 maar wel 92 runderen tussen 1 en 2 jaar en geen 80 "andere runderen" maar wel 58.

- verzoeker heeft op afdoende wijze aangetoond dat hij kan beschikken over een oppervlakte cultuurgrond van circa 55,6 ha in eigendom en/of pacht van 9,37 ha in burenregeling. Bovendien heeft verzoeker een overeenkomst voorgelegd waarin de jaarlijkse afname wordt voorzien van 600 m³ dierlijke mest af te leveren in de vorm van mengmest, met in bijlage de vermelding van de betrokken percelen. Verzoeker heeft deze gegevens meegedeeld op formulieren die hem ter beschikking werden gesteld door de administratie. Deze formulieren voorzien niet in de vermelding van de gegevens waarnaar in de motivatie van het bestreden besluit wordt verwezen. Verzoeker heeft alle inlichtingen verschaft die de administratie hem vroeg en meent dan ook aan de criteria opgelegd door het meststoffendecreet te hebben voldaan, en dit op afdoende wijze te hebben bewezen;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij met betrekking tot de ecologisch verantwoorde mestafzet stelt dat het zeer de vraag is of verzoeker wel 55,6 ha cultuurgronden ter beschikking heeft, nu uit gegevens van omwonenden blijkt dat een gedeelte daarvan toebehoort aan familieleden die zelf een bedrijf hebben waarvoor mestafzet noodzakelijk is, en dat de gewestelijke milieuvergunningscommissie tot het besluit kwam dat de afzetmogelijkheid niet volledig is gestaafd gelet op het ontbreken van de eigenaars en/of de gebruikers van de op de lijst aangegeven cultuurgronden, dat daarbij nog komt de contradictie tussen de bewering van verzoeker dat hij het bewijs leverde van voldoende mestafzetmogelijkheden en zijn bereidheid, geuit ten overstaan van de gewestelijke milieuvergunningscommissie, om akkoord te gaan met een eventuele vermindering van het aantal vergunde dieren in functie van de

bewezen mestafzetmogelijkheid, dat het niet opgaat om te blijven beweren dat er werd aangetoond dat er voldoende mestafzetmogelijkheid is, dat wat betreft de ligging in een gemeente met een fosfaatproductie tussen de 75 en 125 kg $P_2 O_5$ per ha, de Vlaamse Landmaatschappij in haar advies heeft gesteld dat er geen uitbreiding van de mestproductie meer wordt toegestaan in gemeenten met een $P_2 O_5$ -productie die hoger is dan 90 kg, dat deze objectieve vaststelling in de bestreden beslissing tot het besluit leidt dat het risico voor de vervuiling van het grond- en oppervlaktewater te groot is en dat de risico's voor het leefmilieu niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord repliceert dat de lijst van "cultuurgronden in eigen beheer" als een lijst beschouwd diende te worden van gronden waarvan verzoeker zelf eigenaar is of ze in pacht heeft, zodat het niet opgaat te stellen dat de eigenaars van de gronden niet werden opgegeven, dat het feit dat hij akkoord ging met een eventuele vermindering van het vergunde aantal dieren niet bewijst dat hij niet over voldoende gronden zou beschikken, maar zijn bereidheid toont om de aangevraagde uitbreiding aan te passen in functie van de door de administratie in aanmerking genomen afzetmogelijkheden, dat een uitbreiding de enige mogelijkheid is om zijn onderneming economisch leefbaar te houden; dat, wat de ligging in een gemeente met een overmatige fosfaatproductie betreft, verzoeker stelt dat de verwijzing naar het advies van de Vlaamse Landmaatschappij, waarin bepaald wordt voor welke gemeenten nog een uitbreiding kan toegestaan worden en voor welke niet, niet opgaat als argument omdat dit in strijd is met de motivering van de bestreden beslissing, waarin juist bepaald wordt dat de inrichting niet gelegen is in een kwetsbare zone, dat er dus geen wettelijke basis aanwezig is om het gebied

waarbinnen de inrichting van verzoeker ligt op bijzondere wijze te beschermen;

3.4.1. Overwegende dat het in het bestreden besluit opgenomen enig weigeringsmotief luidt als volgt :

"Overwegende dat de jaarlijkse dierlijke mestproductie van de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd met name de 360 reeds vergunde runderen (waarvan volgens de VLM 100 runderen jonger dan 1 jaar, 100 runderen van 1 tot 2 jaar, 80 melkkoeien en 80 andere runderen), 100 zeugen en 700 mestvarkens, zou oplopen tot 12.881 kg P_2O_5 respectievelijk 31.907 kg stikstof; dat vanuit oogpunt van ecologisch aanvaardbare mestuitspreiding hiervoor een oppervlakte cultuurgrond is vereist van ten minste 65 ha; dat de aanvrager de beschikking (eigendom, pacht en gebruik) heeft over een oppervlakte cultuurgrond van circa 55,6 ha en stelt tevens over een mestafzetmogelijkheid te beschikken voor 9,37 ha oppervlakte cultuurgrond in toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; dat de bij brief dd. 26/07/93 door de aanvrager toegezonden bijkomende documenten inzonderheid een kopie van een lijst van cultuurgronden met hun kadastrale ligging omvat; dat op dit document evenwel niet is gepreciseerd wie eigenaar en/of pachter van deze gronden is; dat dit document evenmin is ondertekend noch voor waar en echt verklaard; dat de cultuurgronden waarop mest via de burenregeling zou worden uitgespreid niet is geïdentificeerd; dat de aanvrager volgens de Vlaamse Landmaatschappij slechts de beschikking heeft over een oppervlakte cultuurgrond van circa 35 ha; dat gelet op het ontbreken van de eigenaars en/of gebruikers van de op de voormelde lijst aangegeven cultuurgronden, geen zekerheid bestaat dat al deze gronden in aanmerking kunnen worden genomen; dat de afzetmogelijkheid bijgevolg niet volledig is gestaafd; dat een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest bijgevolg niet is gewaarborgd; dat het risico dat het bedrijfsmatig mestoverschot ter plaatse zal leiden tot een bijkomende belasting van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en deze door verdere verrijking met nitraten zal vervuilen derhalve te groot is";

dat daaruit blijkt dat het determinerend weigeringsmotief gestoeld is op het niet gewaarborgd zijn van een ecologisch verantwoorde mestafzet;

3.4.2. Overwegende dat de Raad van State geen bepaling bekend is die op de dag van het nemen van de bestreden beslissing voorschreef dat de aanvrager van een milieuvergunning bij zijn aanvraag documenten dient te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten dient over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting of uitbreiding te produceren dierlijke mest; dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991 zoals het luidde op de dag van het bestreden besluit geen regels bevatte met het oog op het beoordelen van een milieuvergunningsaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding konden geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat in hun hiervoor bedoelde versie dat decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan voorzien in vier mestafzetmogelijkheden : gebruik op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door de Mestbank erkend vervoerder en, ten slotte, afname door de Mestbank; dat in die stand van de wetgeving de overheid derhalve niet de bevoegdheid bezat om bij wege van het weigeren van een milieuvergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken;

3.4.3. Overwegende dat, gelet op hetgeen voorafgaat de betwisting omtrent het aantal dieren waarop de jaarlijkse dierlijke mestproductie werd berekend, niet relevant is;

3.4.4. Overwegende dat het middel in de besproken mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van leefmilieu en huisvesting van 21 oktober 1993 waarbij, op beroep van derden tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 22 april 1993, aan Patrick VERSCHRAEGEN de vergunning wordt geweigerd om een bestaande rundveehouderij aan de Hoogstraat 11 te Lochristi uit te breiden met een zeugenstal voor 100 zeugen, een mestvarkensstal voor 700 mestvarkens en de opslag van respectievelijk 1.636 m³ mest en 2.000 liter stookolie in een ondergrondse houder.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op zeventien juni 1900 negenennegentig,
door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.